

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра державного будівництва

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

**«Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого
самоврядування у сфері юстиції»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 20 с.

Розробники:

Лялюк Олексій Юрійович, доц., к.ю.н., доцент,
Петришина Марина Олександрівна, доц., к.ю.н., доцент,
Чиркін Антон Сергійович, ас., к.ю.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри державного будівництва
(протокол № 3 від 14.09.2021 р.)

Завідувач кафедри – Серьогіна Світлана Григорівна, доктор юридичних наук,
професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Лялюк Олексій Юрійович, доцент кафедри державного будівництва, к.ю.н., доцент
Контактний телефон	(057) 704-93-04
E-mail	o.yu.lyalyuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність організаційно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції, правова політика у сфері юстиції, інституційні та функціональні аспекти діяльності органів місцевого самоврядування, існуючі міжнародно-правові стандарти організації такої роботи. Окреслюються особливості реалізації компетенції органів місцевого самоврядування у сфері юстиції, в тому числі, організаційно-правові засади реєстраційної діяльності органів місцевого самоврядування, здійснення правової роботи та надання безоплатної правової допомоги, ведення електронних реєстрів тощо.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісного уявлення про сучасне правове регулювання і практику організації діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції та основних умінь по застосуванню законодавства у цій сфері.

Завдання:

- надання теоретичних і прикладних знань щодо ролі органів місцевого самоврядування в реалізації правої політики у сфері юстиції;
- забезпечення розуміння правової основи діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції, формування умінь з реалізації їх компетенції у сфері юстиції;
- надання навичок аналізу міжнародно-правових стандартів діяльності

органів місцевого самоврядування у сфері юстиції;

- формування знання основних принципів і форм взаємодії органів місцевого самоврядування та органів юстиції та навичок їх застосування;

- формування уявлення про актуальні проблеми реформи децентралізації у сфері юстиції та уміння прогнозувати її наслідки;

- надання знань системи реєстраційних повноважень органів місцевого самоврядування та навичок застосування їх на практиці;

- забезпечення розуміння правової роботи в органах місцевого самоврядування та уміння її здійснення в сучасних умовах модернізації муніципальної та державної влади;

- формування уявлень про експертну діяльність під час прийняття актів органами місцевого самоврядування та навичок її практичного застосування;

- забезпечення розуміння організаційно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування у сфері надання безоплатної правової допомоги та правової освіти населення та формування навичок здійснення такої роботи;

- виявлення актуальних проблем реалізації прав, свобод і законних інтересів громадян у діяльності органів місцевого самоврядування та формування навичок застосування сучасних форм їх забезпечення, охорони та захисту;

- надання знань щодо діяльності органів місцевого самоврядування у забезпеченні здійснення державної регуляторної політики та навичок її здійснення;

- формування практичних знань про організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування щодо ведення електронних реєстрів та умінь їх застосування;

- надання знань з питань правового регулювання компетенції органів місцевого самоврядування у сфері запобігання корупції та навичок застосування сучасних підходів щодо подолання проявів корупції.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: порівняльне правознавство, публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці.

Кореквізити: публічна служба, адміністративні послуги у сфері юстиції.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Демонструвати знання правових засад діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.

РН НД 2. Визначати вплив діяльності у сфері юстиції на функціонування органів місцевого самоврядування.

РН НД 3. Характеризувати систему органів місцевого самоврядування, що здійснюють повноваження у сфері юстиції.

РН НД 4. Аналізувати систему європейських та світових стандартів діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.

РН НД 5. Характеризувати форми і методи взаємодії органів місцевого самоврядування та органів юстиції України.

РН НД 6. Аналізувати порядок здійснення правової роботи органами місцевого самоврядування.

РН НД 7. Аналізувати участь органів місцевого самоврядування у сфері ведення електронних реєстрів.

РН НД 8. Аналізувати діяльність органів місцевого самоврядування у сфері безоплатної правової допомоги та правової освіти населення.

РН НД 9. Демонструвати знання повноважень місцевого самоврядування у сфері регуляторної діяльності.

РН НД 10. Характеризувати повноваження органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення та охорони прав, свобод та законних інтересів громадян.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти реалізації правової політики у сфері юстиції.	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти реалізації правової політики у сфері юстиції.	6
2	Інституційні та функціональні засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.	Інституційні та функціональні засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.	6
3	Міжнародно-правові стандарти та зарубіжний досвід діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.	Міжнародно-правові стандарти та зарубіжний досвід діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.	6
4	Порядок взаємодії органів місцевого самоврядування та органів юстиції в Україні.	Порядок взаємодії органів місцевого самоврядування та органів юстиції в Україні.	6
5	Децентралізація державної влади у сфері юстиції в контексті правової реформи в Україні.	Децентралізація державної влади у сфері юстиції в контексті правової реформи в Україні.	6
6	Організаційно-правові засади реєстраційної діяльності органів місцевого самоврядування.	Організаційно-правові засади реєстраційної діяльності органів місцевого самоврядування.	6
7	Організаційно-правові аспекти здійснення правової роботи в органах місцевого самоврядування	Організаційно-правові аспекти здійснення правової роботи в органах місцевого самоврядування	6

8	Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері надання безоплатної правової допомоги та правової освіти населення.	Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері надання безоплатної правової допомоги та правової освіти населення.	6
9	Забезпечення та охорона прав, свобод і законних інтересів громадян у діяльності органів місцевого самоврядування.	Забезпечення та охорона прав, свобод і законних інтересів громадян у діяльності органів місцевого самоврядування.	8
10	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти регуляторної діяльності: організаційний та функціональний аспекти.	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти регуляторної діяльності: організаційний та функціональний аспекти.	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти реалізації правової політики у сфері юстиції.	Організаційно-правові засади реєстраційної діяльності органів місцевого самоврядування.	110
2	Інституційні та функціональні засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.	Організаційно-правові аспекти здійснення правової роботи в органах місцевого самоврядування.	
3	Міжнародно-правові стандарти та зарубіжний досвід діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.	-	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних

даних та матеріалів експертно-аналітичних центрів тощо;

- робота за окремими напрямками (кейс-стаді);
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка презентацій;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та тестування;
- підготовка проекту (частини) нормативно-правового акту,

супровідних документів тощо.

Окремим обов'язковим видом самостійної роботи є виконання студентом підсумкової індивідуальної письмової роботи

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. №5203-VI // Відомості Верховної Ради. – 2013. – № 32. – Ст. 409.
3. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV // Відом. Верхов. Ради України. -2005. – № 52. – Ст. 561.
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 87. – Ст. 156.

5. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2.06.2011 р. № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577
6. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 16. – Ст. 146.
7. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 51. – Ст. 553.
8. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 9. – Ст. 79.
9. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
10. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383
11. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2.06.2016 р. № 1403-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 29 – Ст. 535.
12. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. - №2-3. – Ст.12.
13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2.06.2016 р № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 31. – Ст. 545
14. Про Єдиний державний реєстр нормативних актів: Указ Президента України від 27.06.1996 № 468/96 // Урядовий кур'єр від 04.07.1996.
15. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 54. – Ст. 1455.
16. Про запровадження Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та здійснення правової інформатизації України: Постанова Кабінету міністрів України від 11.12.1996 № 1504 // Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1504-96-п>

17. Про затвердження положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF#Text>

18. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним: Постанова Кабінету міністрів України від 23.04.2001 № 376 // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 17. - Ст. 747.

19. Про затвердження Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 207 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 28. – Ст. 1108.

20. Про затвердження порядку вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування // Наказ Міністерства юстиції України від 11.11.2011 р. № 3306/5 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 91. – Ст. 3312

21. Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи від 24.04.2017 № 1395/5: Наказ Міністерства юстиції України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17#Text>

22. Порядок проведення антикорупційної експертизи: Наказ Міністерства юстиції України від 18.03.2105 р. № 383/5 // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0303-15>

23. Порядок проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів Національним агентством з питань запобігання корупції: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.07.2016 р. № 1 // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1184-16>

24. Антикорупційна експертиза як засіб запобігання корупції: роз'яснення Міністерства юстиції України від 21.05.2012 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0018323-12>

25. Методичні рекомендації щодо здійснення експертизи нормативно-правових актів (їх проектів) на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, затвержені Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини 15 серпня 2006 р. // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. - № 10. – С. 164-182.

26. Методичні рекомендації щодо проведення правової експертизи проектів нормативно-правових актів, схвалені постановою колегії Міністерства юстиції України від 21 листопада 2000 р. № 41 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/va041323-00>

27. Методичні рекомендації щодо участі органів юстиції у виконанні постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 1999 р. № 339 «Про затвердження Порядку контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади» в частині здійснення органами місцевого самоврядування повноважень у сфері легалізації об'єднань громадян: Наказ Міністерства юстиції України від 20.06.2008 № 1040/5 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/339-99-%D0%BF#Text>

28. Методичні рекомендації з проведення гендерно-правової експертизи актів законодавства та проектів нормативно-правових актів, затвержені наказом Міністерства юстиції України від 27 листопада 2018 року №3719/5 // URL: <https://minjust.gov.ua/m/pravovi-zasadi-provedennya-genderno-pravovoi-ekspertizi>

Література

Основна література

1. Азнар М. Французький приклад регіоналізації, децентралізації та деконцентрації Організація регіональної та місцевої влади: досвід держав-членів Європейського Союзу / М. Азнар // Спеціальне доповнене видання Українсько-Європейського Журналу з Міжнародного та Порівняльного права. – К., 2005. – С.38-49

2. Бабінова О.О. Державна регіональна політика і регіональний розвиток: сучасні реалії України та європейський досвід / О.О. Бабінова. – К.: Фенікс, 2011. – 268 с
3. Баймуратов М. Децентралізація та компетенція місцевого самоврядування в Україні / М. Баймуратов // Віче. – 2015. – №12. – С.14-17
4. Бодрова І.І., Любченко П.М. Європейський досвід удосконалення місцевого самоврядування. – Х.: Оберіг, 2012. – 64 с.
5. Вільгушинський М. Й. Взаємодія судів з державними органами, органами місцевого самоврядування та громадськістю: шляхи наукового пошуку / М. Й. Вільгушинський // Держава і право : зб. наук, праць. Серія Юридичні і політичні науки. - Вип. 55. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України, 2012. - С. 147-153.
6. Вюртенбергер Т. Організаційна структура регіонального рівня в Німеччині // Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід. Збірник матеріалів та документів / Науковий редактор: М. Пухтинський. – К.: Атіка-Н, 2006. – С.264-269
7. Гапєєв Л. Правова освіта населення: взаємодія влади і громади. // Держслужбовець – 2020, жовтень - № 10
8. Гончарук Н. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування: правові й функціональні аспекти / Наталія Гончарук, Леонід Прокопенко // Публічне управління [Текст]. — 2011. — № 1. — С. 32.
9. Горлажек Гжегож. Нова модель Польської регіональної політики після децентралізації держави [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.largis.org.ua/largis1/ukraine/copmponentu/rpu.htm>
10. Добровільне об'єднання територіальних громад в Україні / Серьогіна С.Г., Бодрова І.І., Любченко П.М. та ін.. – Х.: ПромАрт, 2017. – Вип.21. – 216 с.

11. Досвід впровадження стандартів доброго врядування на місцевому рівні в Україні та інших європейських країнах / В.С. Куйбіда, В.В. Толкованов. – Київ, ТОВ “Поліграфічний Центр ”Крамар”, 2010. - 258 с.
12. Дробуш І.В. Функції органів місцевого самоврядування в Україні: монографія. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. – 244 с.
13. Жан Шарль Адре. Огляд місцевого самоврядування у Франції / Жан Шарль Адре. Переклад. – К.: ПСП, 1994. – 132 с.
14. Железняк Н. А. Правові та організаційні форми діяльності Міністерства юстиції України у здійсненні державної правової політики (теоретичні та практичні питання) : автореф. дис... канд. юрид. наук. К., 2005. 21 с.
15. Колеснік Т.Є. Особливості взаємодії органів прокуратури з іншими органами державної влади в Україні [Текст] / Т.Є. Колеснік // Право і суспільство. – 2015. – №3. – С. 14–21.
16. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Права, свободи та обов’язки людини і громадянина в Україні. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 350с.
17. Корнієнко М. Місцеве самоврядування та урядова вертикаль / М. Корнієнко // Місцеве самоврядування. – 2007. – №3-4. – С.40-41
18. Кравченко В.В., Пітцик М.В. Муніципальне право України. Навчальний посіб. – К.: Атіка, 2003. – 672 с.
19. Лялюк О.Ю. Деякі питання взаємовідносин органів та посадових осіб місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ, прокуратури, Служби безпеки, судовими органами та органами юстиції // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – 2016. - № 31. – С. 61-72.
20. Лялюк О.Ю. Основи організації і діяльності місцевих рад в Україні: монографія. – Х.: Право, 2008. – 288 с.

21. Любченко П.М., Семко С.О. Організаційні форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування: монографія. – Х.: Право, 2012. – 216 с.
22. Любченко П.М. Компетенція суб'єктів місцевого самоврядування. – Х: ООО «Модель всесвіту», 2001. – 224 с.
23. Мерза О. Теоретичні підходи до розуміння сутності органів юстиції в сучасних умовах / О. Мерза // Ефективність державного управління. – 2018. – Вип. 2. – С. 58-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2018_2_8
24. Мостова І. Конфлікт інтересів: урегулювання // Держслужбовець. – 2020, вересень. - № 9.
25. Мацокін А. Типові помилки під час врегулювання конфлікту інтересів // Держслужбовець. – 2020, серпень. - №8.
26. Онопчук І. Ю. Конституційно-правові засади статусу Міністерства юстиції України в системі виконавчої влади // Правове регулювання економіки : зб. наук. пр. № 9 / відп. ред. В. Ф. Опришко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана”. К. : [б. в.], 2009. С. 101—110
27. Петришина М.О. Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування: монографія. – Х.: Право, 2011. – 232 с.
28. Проблеми функціонування місцевих рад та їх виконавчих органів: монографія / за ред. Ю.М. Тодики. – Х.: Право, 2009. – 540 с.
29. Програма надання безоплатної правової допомоги: розроблення, планування, виконання, звітування / Гриб О., Єрошенко К., Ільчишен М., Ніколаїшин М., Охріменко В., Писарев Я., Стець Н. – К., 2017. – 54 с.
30. Серьогіна С.Г. Структурні та компетенційні проблеми організації місцевого самоврядування в Україні // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – 2001. – Вип. 1. – С. 106-118.
31. Тюрін С. Є. Поняття й ознаки взаємодії органів юстиції України // Право і безпека. 2013. № 2 (49). С. 100—105.

32. Шемшученко Ю.С. Юстиція // Юридична енциклопедія : в 6 т. Т. 6 : Т – Я. К. : Українська енциклопедія імені М. П. Бажана. 2004. С. 499.
33. Щебетун І.С. Організаційно-правові гарантії місцевого самоврядування в Україні: монографія. – Донецьк: Дельта, 2002. – 208 с.

Додаткова література:

1. Адміністративні послуги: стан і перспективи реформування. Збірник матеріалів / [Тимощук В.П., Добрянська Н.Л., Курінний О.В., Школьнік Є.О. та ін.] / Заг. ред. Тимощука В.П., Курінного О.В. – К., 2015. – 428 с.
2. Бондаренко К. Реформування галузі юстиції на сучасному етапі розвитку української держави // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – Вип.1. – с. 92-97.
3. Буханевич О.М. Проблеми надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – № 14. – Т.1 – С. 71-73
4. Величко В.О. Надання адміністративних послуг як функція органів місцевого самоврядування // Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: С.Г. Серьогіна та ін. – Харків: Право, 2018. – Вип. 35. – С. 68-82.
5. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування у межах нової системи територіальної організації влади в Україні. / Національний інститут стратегічних досліджень – К., 2011. – 54 с.
6. Гуненкова О. Адміністративні муніципальні послуги як особливий вид діяльності органів місцевого самоврядування // Науковий вісник «Демократичне врядування». – 2016. - № 16/17. – Режим доступу: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk16/fail/Gunenкова.pdf
7. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: Монографія / Кол. авт.; відпов. ред. – проф. Н.Р. Нижник. // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України, 2006. – 448 с.

8. Іванова Т.В., Піддубна Л.П. Муніципальне діловодство: навч. Посібник. – К.: Либідь, 2004. – 312 с.
9. Інститут муніципальної поліції умовах децентралізації державної влади в Україні: питання визначення правового статусу та організації діяльності // І.І. Бодрова, О.Ю. Лялюк. – Х.: Юрайт, 2014. – 128 с.
10. Кириченко Ю.М. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування // Юридичний бюлетень. -2018. – Вип. 7. – Ч. 2. – С. 41-47.
11. Ковбас І.В. Щодо функцій органів місцевого самоврядування як суб'єктів адміністративного права // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. - № 2. – С. 135-138.
12. Кравченко В. Розмежування повноважень за чіткими критеріями / В. Кравченко // Місцеве самоврядування. – 2007. – № 5. – С. 47-52
13. Новак А.О. Порівняльно-правовий аналіз делегування повноважень органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування в Україні та країнах-членах ЄС // Теорія і практика правознавства: електрон. наук. фах вид. – 2014. – Вип. 2(6).: tlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/06/Novak_A.O..pdf.
14. Прієшкіна О.В. Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії: навч. посіб. – К.: Кондор, 2004. – 336 с.
15. Рабінович П.М., Хавронюк М.І. Права людини і громадянина: Навчальний посібник.- К.: Атіка, 2004. - 464 с.
16. Розвиток форм безпосередньої демократії в Україні: аналіз доцільності та перспектив застосування : аналіт. доп. / [Павленко І. А., Даниляк О. О., Макаров Г. В., Руденко А. В.]. – Київ : НІСД, 2019. – 65 с.
17. Структурно-функціональне забезпечення діяльності територіальних органів влади / Н.М. Мельтюхова, В.В.Корженко, Г.С. Одінцева та ін.; За заг. ред. Н.М. Мельтюхової. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2007. – 244 с.

18. Фролов О.О. Принцип державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування в Україні: конституційно-правове регулювання і практика реалізації : монографія. – Х.: Юрайт, 2014. – 192 с.

19. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності: / [Бригілевич І.І., Ванько С.І., Загайний В.А., Коліушко І.Б., Курінний О.В., Стоян В.О., Тимощук В.П., Шиманке Д.] / За заг. ред. Тимощука В.П. – Київ, СПД Москаленко О.М., 2010. – 440 с.; - видання 2-ге, доповнене і доопрацьоване. – Київ, 2011. – 432 с.

20. Чернецька О.В. Конституційно-правовий статус депутатів місцевих рад за законодавством України: Монографія. – К. Видавничий дім «Скіф», КНТ, 2008. – 144 с.

21. Шайтуро О. Органи місцевого самоврядування як суб'єкт протидії злочинності: правове регулювання // Адміністративне право і процес. – 2018. - № 12. – С. 213-217.

22. Янчук А.О. До питання про окремі аспекти децентралізації в Україні // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2016. - № 3. – С. 35-41.

Інтернет-ресурси:

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> - Законодавство України;
2. <http://portal.rada.gov.ua/> - Верховна Рада України;
3. <http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України;
4. <http://www.president.gov.ua/> - Президент України;
5. <http://www.kmu.gov.ua/control/> - Кабінет Міністрів України;
6. <http://www.minjust.gov.ua/> - Міністерство юстиції України.

СЕНМК:

<https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/>;

Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції».

Вимоги викладача

При вивченні навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції» здобувачі вищої освіти *повинні*:

- регулярно відвідувати лекції й практичні заняття;
- активно працювати на практичних заняттях;
- долучатися до активних форм навчання;
- відпрацьовувати пропущені практичні заняття усно та в електронному вигляді;
- виконати підсумкову письмову роботу та захистити її на останньому занятті;

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*:

- брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів;
- брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей;
- використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами для формування продуктивної дискусії;
- приділяти увагу самостійному більш глибокому доопрацюванню питань лекцій тощо;

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни

«Організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п'ятибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів. Оцінка за колоквіум – від 0 до 10 балів;

- впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної *роботи* (підготовка презентації, опрацювання додаткової літератури тощо). Оцінка за самостійну роботу складає 20 балів. Загальна оцінка за роботу на практичних заняттях та колоквіумах складає від 0 до 80 балів.

- обов'язковим видом самостійної роботи для студентів денної форми навчання є підсумкова індивідуальна письмова робота. Така робота захищається студентом наприкінці курсу. За результатами захисту підсумкової контрольної роботи студент денної форми може отримати 0,5,10,15,20 балів. Максимальна кількість балів за самостійну роботу, яка виконується у вигляді підсумкової індивідуальної письмової роботи – 20 балів. 0 балів унеможлиблює отримання заліку.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни є захист підсумкової письмової роботи на останньому занятті.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання з навчальної дисципліни є диференційований залік.

Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ	Визначення
70-80	Відмінне володіння теоретичним матеріалом навчальної дисципліни, виконання всіх вимог викладача, виконання практичних завдань, постійна участь у дискусіях з власною аргументацією проблематики, що обговорюється.
60 – 69	Добре володіння теоретичним матеріалом лише з незначною кількістю помилок, виконання практичних завдань, систематичні виступи на практичних заняттях.
50 – 59	Володіння теоретичним матеріалом вище середнього рівня з кількома помилками, виконання практичних завдань з незначною кількістю помилок, незначний прояв активності на практичному занятті
40 – 49	Непогане володіння теоретичним матеріалом, але зі значною кількістю недоліків, наявність невиконаних практичних завдань, незначна активність на практичних заняттях
30 – 39	Постійно низький рівень володіння теоретичним матеріалом, часте невиконання практичних завдань, невідповідність до виступів
20 – 29	Низький рівень підготовки до практичних занять, ситуаційне володіння матеріалом, відсутність будь-якої активності на занятті
0 – 19	Дуже низький рівень володіння теоретичним матеріалом, пропуск та невідпрацювання практичних занять, постійне невиконання практичних завдань, неможливість до виступів

Мінімальна кількість балів для отримання заліку за результатами роботи на практичних заняттях та захисту підсумкової контрольної роботи – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю для студентів (курсантів) денної форми навчання на практичному занятті:

Критерії оцінювання результатів навчання студентів (курсантів) денної форми при захисті письмової підсумкової роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання результатів навчання
20	1. Робота оформлена відповідно до вимог кафедри 2. Робота не містить методологічних

	<p>помилки, є посилання на джерела та власні висновки</p> <p>3. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо</p>
15	<p>1. Робота оформлена відповідно до вимог кафедри</p> <p>2. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела та власні висновки</p> <p>3. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо</p>
10	<p>1. Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками</p> <p>2. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела та власні висновки</p> <p>3. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків</p>
5	<p>1. Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи</p> <p>2. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для аргументування дослідження та висновки.</p> <p>3. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та аргументованості і доведеності висновків</p>
0	<p>1. Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела і містить методологічні помилки</p> <p>2. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію суджень і проаналізувати інформацію.</p> <p>3. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>

Шкала підсумкового педагогічного контролю для студентів заочної форми навчання:

Визначення	Кількість балів	Критерії оцінювання результатів навчання
зараховано	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі, орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі
	90	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи
	85	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи
	75	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача
	70	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача
	60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку
Не зараховано	55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з основної дисципліни.

